„Geniální“ nápad Bruselu sebrat peníze z fondů EU východním státům a poslat všechny na jih Evropy. Jaká nemoc to vlastně zasáhla jih Evropy? A dá se vůbec léčit?

- CZ24 News | 1. června 2020

EU: Jaká nemoc to vlastně zasáhla jih Evropy? A dá se vůbec léčit?

Před dvěma lety jsem nevěřícně sledoval, co se děje, nebo spíš neděje, na španělském pobřeží Costa Brava. Když jsme si s manželkou po úmorné cestě autobusem vybalili na pláži ve slavném letovisku Lloret de Mar svačinu z místního Lidlu, téměř všichni Katalánci nám věnovali pohledy, které bych se nebál označit jako vražedné. Bývalo přitom do té doby nepřekročitelným obyčejem, že se místní odjakživa usmívali, i když většinou z profesionální povinnosti, a v celé široké Evropě neexistovalo místo s lepší úrovní služeb. Pak se ale něco změnilo.

Trvalo nám tehdy ještě pár dní, než jsme si všimli cedule, která vejde do dějin turistiky. Na plážích je zakázáno: jíst, pít, stavět stan, rozdělávat oheň, hrát ping-
-pong a cokoli s pálkami, házet míčem, používat lehátka, kruhy, rukávky a vše, co lze nafouknout, dále pak kouřit, sprchovat se mýdlem, chytat ryby, pouštět muziku… Tedy úplně všechno, co se na tamních a všech ostatních plážích obvykle dělávalo.

Byl začátek června, slunce svítilo a v Lloretu, kde normálně není kam hlavu složit a kde na sebe radostně halekávali němečtí teenageři, neboť pro ně neexistovala lepší zábava než popíjení velkých barevných alkoholických koktejlů brčkem na přímém poledním slunci, nebyli žádní lidé. Vypadalo to tam skoro jako v karanténě.

Všechno bylo špatně, neboť, jak se záhy ukázalo, Španělům regulérně přeskočilo. Národ, který byl po staletí živ z turismu, se rozhodl všechny turisty ze země vyhnat a vyhlásil jim válku. To, co z Katalánska udělalo jeden z nejbohatších regionů Evropské unie a jedno z nejpříjemnějších míst pro život, se rozhodli místní lidé ze dne na den zničit, zakopat a pohřbít.

V hotelech, které vždy zářily čistotou a jejich službám se nikdo nemohl rovnat, se otevřeně nepřátelskému personálu najednou nelíbilo například to, že chodíme od moře v plavkách (máme chodit v kravatě?), v hotelové restauraci, kde se vždy servírovaly nejvybranější lahůdky, se najednou skoro nedalo jíst, protože „neuměli“ pořádně udělat ani hranolky. Vrcholem pak bylo, když měla část naší party odvézt dodávka s kufry z hotelu, načež recepční prohlásila, že odvezou jenom kufry a oni ať jdou pěšky. Už rok předtím jsem v novinách četl zprávy o tom, jak španělští levicoví radikálové rozřezávají turistům pneumatiky nebo na Mallorce pobíhají s hesly „město patří těm, kteří v něm žijí“. V Barceloně zase protestovaly na jedné straně statisíce lidí za přijetí většího počtu uprchlíků, na straně druhé za snížení počtu turistů. Někteří dokonce drželi transparenty s nápisy „Nechceme turisty, chceme imigranty“. Teroristy místo turistů? Žádný problém. Přičítal jsem to spíš nějaké akci neziskovek, jak je v poslední době zvykem, a pouštěl to druhým uchem ven.

Jenže to, co jsem viděl na vlastní oči, nebyla záležitost neziskovek ani placených provokatérů. Všichni Katalánci se spojili dohromady, jako jeden muž, a pustili se do vyhánění turistů ze země. Vyhlásili tak válku lidem, kteří je živili, neboť jim desítky let vozili peníze. Je to podobné, jako kdyby vás z Matějské pouti hnali provozovatelé domů, protože jste dětem chtěli koupit lístek na kolotoč.

Nenávistné chování místních, které postupně eskalovalo, na německé, české či francouzské turisty dost zapůsobilo, protože tu v červnu nebyla oproti normálu téměř ani noha. Promenáda, kde malovali malíři portréty a pořád vám někdo něco nabízel, byla i večer liduprázdná. Hotelové okenice zabedněné, autobusy, které se rvaly o každý metr, kdovíkde… V plážové restauraci prostřeno asi pro dvě stě lidí, ale seňor stál u baru úplně sám a nevypadal, že by mu to úplně vadilo. Stejně jako prodavači v marketu s nafukovacími lehátky, kruhy a míči. K čemu to prodával, když se jednak v celém městě šikanovali potenciální zákazníci, a jednak se to stejně nesmělo používat? Kdyby to nebylo tak bizarní, možná bych se i zasmál. Místo toho jsem ale zapátral, abych téhle záhadě přišel na kloub. A podařilo se…

Dokud to člověk nevidí na vlastní oči, neuvěří. Já byl ale na stejném místě, z něhož teď jako mávnutím proutku udělali město duchů a úplných bláznů, víckrát, a tak jsem mohl porovnávat.

Na to, co jsem viděl v roce 2018, jsem si vzpomněl znovu teď, když se proměnila v města duchů i všechna česká města. Španělé sice turisty vyháněli po tři roky dobrovolně a Češi přicházejí o své živobytí z rozhodnutí (globální i místní) vlády, myšlení velké části Čechů a Španělů (Italů, Řeků, Chorvatů…) se však až tak neliší.

Zatímco jižané myslí trochu jako – bez urážky – cikáni (teď se máme dobře, na turisty kašleme, pracovat se nám nechce, někdo to zaplatí; a co bude zítra, neřešíme, maňana), Češi myšlením uvízli v hlubokém komunismu. Ve zprávách sledují zprávy o infekci dýchacích cest, kterou má asi 800 lidí na milion obyvatel, přičemž drtivá většina má jako u každé virózy jen příznaky podobné nachlazení nebo o ní ani neví, občané se bojí vycházet ven a mnozí z hrstky těch, kteří pracovat mohou, například zaměstnanci mladoboleslavské Škody, žádali zaměstnavatele, aby nemuseli do práce. Namísto toho, aby si kladli otázku, co budou dělat a kde budou bydlet, až o tu práci přijdou.

Takové otázky si tito lidé, obvykle zadlužení aspoň do pátého kolene, nepokládají, protože si pořád z nějakého nepochopitelného důvodu myslí, že stát se o ně postará a bude jim snad něco platit. Nebude. Nezaplatí hypotéky ani nic jiného. A ještě jim všechno sebere. V obou případech, španělském i českém, ale platí, že komu není rady, tomu není ani pomoci…

Běžte pryč

Když jsem s očima navrch hlavy pozoroval ten bizarní výjev, kdy středomořští domorodci de facto vyháněli zákazníky ze svého „kšeftu“, ve kterém musejí za normálních okolností od května do září vydělat na celý rok, ta otázka mě nemohla nenapadnout: Co jako chtějí Španělé nebo Italové dělat potom, až všechny turisty vyženou? Z čeho budou žít, když je po desetiletí živilo moře? Kde budou pracovat všichni ti zaměstnanci, pronajímatelé, kuchaři a prodavači? Připomínalo to známý vtip, jak se ptají Arpáda Demetera, co by chtěl dělat. „Zahradnickou hadici. Bych ležel, a ještě by mě tahali.“

Pokud ale místní nestojí o peníze od turistů a dobrovolně přijdou o práci, na které byli existenčně závislí a z níž žili po zbytek roku, vycházel jsem z toho, že musí existovat jedno jediné vysvětlení: počítají s jinými penězi. A taky že ano! V květnu 2018 vyšel v anglickém ekonomickém deníku Financial Times nenápadný článek, který dokonale popsal novou politiku Evropské unie.

Onen „geniální“ nápad spočívá v tom, že se mají sebrat peníze z fondů EU východním státům a poslat všechny na jih Evropy. Ano, desítky miliard eur z fondů Evropské unie místo do zemí střední a východní Evropy, jako je Polsko, Maďarsko nebo Česká republika, mají v následujících letech putovat do států „těžce zasažených nedávnou finanční a také migrační krizí“, tedy do Španělska, Řecka a Itálie.

Návrh, který schválila Evropská komise, počítá s tím, že rozpočet na jižní státy se zvýší až na solidního 1,1 bilionu eur během let 2021 až 2027. Rázem mi bylo jasné, proč běhají Katalánci po Barceloně s transparenty „nechceme turisty, chceme migranty“ a Italové v Benátkách instalují pro turisty vstupní turnikety. To prostě nevymyslíte. Unie slíbí, že pošle peníze „dle míry nezaměstnanosti a ochoty přijímat migranty“, načež všichni na jihu Evropy naráz přestanou pracovat a začnou spolupracovat na dovážení Afričanů. Je to neuvěřitelné, ale Evropská unie v jednom ze svých předsmrtných škubů jižanům vážně slíbila, že čím míň budou pracovat a čím hůř na tom budou jejich ekonomiky, tím víc peněz jim Brusel pošle.

Otázkou samozřejmě zůstává, do jaké míry to Brusel, respektive Berlín, který Brusel řídí, udělal dobrovolně, a do jaké míry jej k tomu donutili jižané svým vydíráním. K tomu, abychom lépe pochopili jižanskou mentalitu, je třeba se vrátit o pár let zpátky, kdy se ve všech pádech skloňoval krach Řecka.

Řekové dokázali nasekat 180 miliard eur dluhů, což je úctyhodný výkon. Nebylo by ale fér házet to primárně na ně. Euro je měna, která – stejně jako všechno v EU – vyhovovala především Německu, neboť to má nejsilnější ekonomiku. Nebo spíš mělo.

Jakmile napasujete jednu měnu na rozdílně výkonné státy, nemůže to dopadnout jinak, než že jeden skončí v přebytku a druhý v dluzích. Výborně to vysvětlil před pěti lety bývalý český prezident Václav Klaus: „Lidé zapomínají na to, že klíčové jsou ceny. Ale dvojnásob nechápou, že ze všech cen, kterých jsou v ekonomice tisíce, statisíce, je jedna cena nejdůležitější – a to je cena, která se jmenuje měnový kurz. Systémem eura se vytvořil jakýsi zprůměrovaný měnový kurz. Ukázalo se, že nevyhovuje žádné evropské ekonomice. Pro některé země je strašlivě vysoký, což jsou země evropského jihu, a pro některé země je strašlivě nízký, to jsou země evropského severu, včetně Německa. Kvůli tomu ve všech těchto zemích vzniká ekonomická nerovnováha, jenomže jednou má znaménko plusové, jednou minusové. Německo na euru nesmírně vydělalo, což vůbec není zmiňováno.“

Zlom ovšem nastal při jednání o splacení těchto de facto nesplatitelných dluhů. Řecku se totiž otevřel nečekaný manévrovací prostor, který se rozhodlo šikovně využít. Sotva se v lednu roku 2015 zavřely v Řecku volební místnosti a byla sestavena vláda Alexise Tsiprase, jedna z prvních cest nového premiéra a jeho lidí nevedla – pro někoho možná překvapivě – nikam jinam než do Moskvy. „To, co chceme, je dohoda. Pokud však dohoda nepřijde a my uvidíme, že Německo zůstává neoblomné a chce rozházet Evropu, potom je naší povinností přejít k plánu B,“ prohlásil „zlověstně“ řecký ministr obrany Panos Kammenos.

Jaký plán B měl na mysli? „Plán B je získat finance z jiného zdroje.“ V době, kdy si řečtí ministři podávali dveře v Moskvě, volal jejich šéf Tsipras i do Pekingu. „Čínský prezident ujistil Alexise Tsiprase, že čínské společnosti mají zájem v Řecku investovat,“ napsala agentura Reuters. Ačkoli Číňané stejně jako Rusové oficiálně nepřiznali, že Řecku hodili záchranné lano, a ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov jen připustil, že „pokud Řekové Moskvu požádají o hospodářskou pomoc, Rusové ji určitě zváží“, víc ani říkat nemusel. Jinak, než že Řekům Rusové nabídli, že za ně účet u hostinského zaplatí, se to ani – i vzhledem k sebevědomému chování řeckých lídrů – pochopit nedalo.

Ideální příležitost, jak „podojit“ Unii. Role se najednou obrátily. Namísto defenzivy mohli Řekové Němcům vzkázat: Nechcete přistoupit na naše podmínky? Tak my z toho vašeho pitomého spolku utečeme.

Pokud by Řekové z EU vystoupili, složila by se jako domeček z karet. Tak, jako se to začíná v tichosti dít po odchodu Velké Británie. Všimli jste si, jak se najednou beze slov zrušil Schengenský prostor, základní pilíř Evropské unie? Stačil jeden malý koronavirus a na hranicích mezi státy, kde žádné

hranice být nemají, se vyrojily tisíce celníků. Kde se vzali tak náhle v této „nečekané krizi“, připravení a vyškolení? Nebo že by „koronavirová krize“ tak nečekaná nebyla a jednotlivé státy stihly v předstihu připravit tisíce a tisíce lidí pro střežení hranic?

Jiný kraj, jiný vir

Ale zpátky k Řekům. Němci stáli před dvěma možnostmi a ani jedna pro ně nebyla dobrá. Buď na vydírání Řeků nepřistoupí a konec bude rychlý, nebo sklopí uši a získají pro skomírající Unii pár let pomalého umírání navíc. Němci zvolili druhou možnost… Proto se také stalo něco, co vyústilo až v boj proti turistům-teroristům – odpuštění řeckých dluhů.

Zadlužené Řecko dostalo již do roku 2015 na odpuštění dluhu částku, která se blíží čtyřem českým rozpočtům, uvedl pro Mladou frontu Dnes tehdejší guvernér České národní banky Miroslav Singer. V témže roce (2015) Mezinárodní měnový fond vypracoval (interní neboli tajnou) analýzu, ve které přiznává neúspěšnost všech záchranných balíčků pro Řecko a skutečnost, že Řecko nikdy nemůže své dluhy splatit. A uvádí v ní, že jediný způsob, jak Řecko v eurozóně udržet, je i další dluhy na úrovni 160 % HDP odpustit. Evropští lídři po celý čas vyvíjeli na MMF nátlak, ať informace drží pod pokličkou, aby se k Řecku nepřidaly další státy. Jenže přesně to se podle všeho stalo. Když dlužíte pár milionů, máte velký problém, pokud ale dlužíte biliony, problém má věřitel.

Jakmile dostali dárek v podobě příslibu zaplacení dluhů Řekové, přihlásili se i Španělé a Italové, kteří taky nehodlali nic dělat. Napovídá tomu jednak přesměrování evropských fondů z východu na jih Evropy, jednak totální bojkot turistů v zemích, pro které byl klíčovou součástí obživy. Budete platit Řekům? My chceme taky. Turisti, táhněte, za nás platí Brusel. Pardon Berlín. Kdyby byli aspoň trochu chytří, nesázeli by na jednu (navíc krachující) kartu, ale pracovali by dál a zároveň vysávali Němce, dokud se EU nepoloží.

Nejdřív mi vůbec nedocvaklo, jak by to, co se začalo dít na jihu Evropy před třemi lety, mohlo nějak souviset s tím, co se děje dnes v souvislosti s koronavirem právě ve Španělsku a Itálii. Vrtalo mi neustále hlavou, jak by si „nebezpečný zabiják“, jak koronavirus označují korporátní, ale i alternativní média, mohl jen tak vybírat, kde bude zabíjet a kde si lidí skoro nebude všímat. Třeba v Bělorusku, kde bylo pár nakažených, se hrála normálně fotbalová liga a roušky nosily maximálně provokatéři. Tamější diktátor, prezident Alexandr Lukašenko, si z paniky kolem viru dělá legraci a prohlašuje, že všechny vyléčí traktor, pole, sport a vodka. Ve Švédsku se chodilo do restaurací i do škol, a kdyby Švédové nečetli zahraniční média, ani by nevěděli, že ve světě lidi blbnou kvůli nějaké pandemii. Protože se tam nic neděje. Podobně jako se nic neděje v Japonsku. V Německu, kde sice zavřeli školy a omezili vycházení, ale bez módních ozdob, jako je rouška, se také nic neděje. Neděje se nic ani v České republice, kde vláda zavřela z nějakého důvodu občany doma. Natož aby se něco dělo třeba v Jižní Koreji, kde nezavřeli ani hranice, ani neomezili pohyb lidí.

Pokud ale chceme pochopit „akci koronavirus“, je třeba se podívat na všechna ta podivná opatření okem ekonomickým, nikoli z hlediska zdraví. Protože z hlediska zdraví jde o pouhou infekci dýchacích cest, která má průběh podobný jako většina běžných sezonních viróz. To se ukázalo, když s velkým humbukem onemocněli koronavirem například britský premiér Boris Johnson nebo princ Charles, kteří během nemoci trochu kašlali, měli horečku a pracovali z domova.

Daleko zajímavější je koronavirus z pohledu financí a globální ekonomiky. Tento skvěle synchronizovaný a dalekosáhlý ekonomický restart, kdy se podařilo kvůli bacilu prakticky ze dne na den zastavit celé hospodářství, totálně promění nastavení celé světové ekonomiky, kde nezůstane kámen na kameni.

I když celá tato „monstrakce“ probíhá na globální úrovni řízení, jednotlivé země řeší svoje ekonomiky

různým způsobem – proto někde tlačí na pilu méně a jinde více. Podivné tedy není chování koronaviru, který se podle statistik a referování médií chová v jednotlivých zemích až nepochopitelně rozdílně, ale spíše ono zacházení se statistikami. Kdyby Němci potřebovali a začali jako Italové počítat do obětí koronaviru všechny mrtvé lidi bez ohledu na to, na co zemřeli, jen proto, že se jim po smrti našel v těle koronavirus, viděli bychom, jak by to zamávalo s grafy. A naopak, kdyby Italové a Španělé netestovali tak, jak se jim to hodí, vidělo by se, jak je to s koronavirem ve skutečnosti.

Menší zlo

Stejnou funkci v naspeedované přehřáté ekonomice, kde jsou na maximu mzdy, ceny výrobků i akciové trhy a vše je vyšponované až do nebe, a tak hrozí její kolaps, plní obvykle válka. K té se ostatně schylovalo již hezkých pár let, kdy velmoci chřestily zbraněmi a vojska se přesouvala křížem krážem přes celou planetu. Bez přílišného zájmu médií, která teď jedou koronavirus od rána do noci.

K válce ale nakonec nedošlo a koronavirus oproti tankům udržel občany doma nesrovnatelně elegantněji a bez rebelie, což můžeme s úlevou označit jako menší zlo. Zvlášť když se ohlédneme do minulosti, kdy se v podobných fázích ekonomického cyklu sahalo obvykle k mnohem drsnějším zbraním. Jak byste ale chtěli lépe občany přimět, aby potichu přihlíželi velkému krachu, aby bylo možné rozjet ekonomiku na zdravějších základech a pěkně znovu, aniž by se vzbouřili?

Jelikož je stále jasnější, že koronavirus není pandemie zdravotní, ale ekonomická, stále víc českých i zahraničních odborníků po počátečním šoku začíná nesměle vystupovat a tvrdit, že jde o onemocnění podobné chřipce a zvolená opatření nedávají v epidemiologickém kontextu smysl. Přesto je zde něco, co bije na první pohled do očí a vyčnívá nad vše ostatní – Itálie a Španělsko. Proč zrovna tyhle dva státy?

Zatímco v Německu byla smrtnost viru na půl procentu, Italové hlásili dvacetkrát a Španělé patnáctkrát vyšší. Proč například Italové do obětí koronavirové epidemie počítají záměrně i ty, kteří zemřeli na něco úplně jiného, ale byl jim v průběhu léčby nebo po smrti objeven v těle tento virus? Na přímé komplikace způsobené koronavirovou infekcí je počet mrtvých zhruba desetinový, jak připomněl poradce ministra zdravotnictví Walter Ricciardi…

Celý podfuk provalil i italský poslanec a starosta města Sutri Vittorio Sgarbi. Ten na jednání parlamentu popsal podivný způsob evidování nemocných a mrtvých a kritizoval, že nemocnice do tabulek s oběťmi Covid-19 napíše každého, kdo byl pozitivně testován na tuto virózu. Ale místo aby se ve statistikách odlišili lidé, kteří měli koronavirus, ale zemřeli z úplně jiných důvodů, například na rakovinu nebo na infarkt, započítají se automaticky jako oběti koronaviru. „Data z Italského institutu pro veřejné zdraví uvádějí, že 96,3 % lidí, udávaných jako oběti koronaviru, zemřeli na jiné patologie. To jsou přesná data, přesná čísla! Jděte si to přečíst," křičel v parlamentu Sgarbi. „Jděte si to přečíst! Já to četl, tak si pojďme říct aspoň pravdu. Pojďme se srovnat s Německem. Sjednoťme se v boji proti pokrytectví, falzifikátorství a falešným údajům, díky kterým terorizujete Italy. Těch

25 000 lidí, jak uvádí profesor Bassetti, zemřelo na srdeční zástavu, rakovinu a jiné patologie. Nesmíme toto používat k ponižování Itálie. Neměli bychom občanům dávat falešné údaje.“

Takto klamou i ostatní země včetně České republiky a toto počínání kritizují i mnozí odborníci. Italům a Španělům se ale v míře podvádění nemůže nikdo rovnat.

Nač tahle hra s čísly? Jestli Španělé a Italové spoléhají na to, že jim Německo, potažmo EU zaplatí kromě slíbených bilionů ještě následky koronavirové pandemie, pak se dost přepočítali. Koronavirus totiž zatím směřuje ke dvěma pro ně nepříznivým scénářům.

Jednak se zdá pravděpodobné, že koronavirus zbaví chudší lidi a střední třídu po celém světě všech úspor, mají-li ještě nějaké; zůstanou jim nanejvýš dluhy a nesmírná snaha si při předpokládaném dramatickém zvýšení nezaměstnanosti udržet či najít novou práci, aby neskončili na ulici. Zvýšení konkurence na trhu práce je přesně to, co ekonomiky jednotlivých zemí potřebují. Ekonomika s nízkou zaměstnaností (u nás) a produktivitou (u nás i na jihu) prostě nemůže dlouhodobě prosperovat.

Evropská unie slíbila státům postiženým pandemií, že jim poskytne v rámci pokrizové obnovy ekonomiky až 750 miliard eur, což je bratru přes 20 bilionů korun. Celkový objem evropské finanční pomoci v podobě přímých plateb (500 miliard eur) a „levných úvěrů“ (zbytek), o kterých jižané vědí, že se nemusejí splácet, má dosáhnout výše 2,4 bilionu eur. A kdo má dostat nejvíc? Samozřejmě, Italové a Španělé, protože, chudáčci, při „pandemii“ koronaviru nejvíc trpěli. Podle agentury Reuters jim má připadnout 313 miliard eur přímých plateb a úvěrů, tedy více než třetina celkového objemu pomoci.

Na papíře to vypadá hezky a Španělé a Italové mohou mít pocit, že se jim tenhle podfuk vyplatí. Jaksi ale nepochopili, že aby dostali tolik peněz, není moc reálné, protože ekonomický stav zemí Unie byl katastrofální již před virem, natož pak teď. Kde nic není, ani Ital nebere…

Vždyť už se přímo před našima očima, i když se o tom nemluví, odehrávaly přípravy na demontáž Evropy bez hranic a konec Schengenu, což nevěstí nic jiného než v zákulisí dlouho očekávaný rozpad Evropské unie. O tom, že je EU mimo hru a trénuje se na život bez ní, svědčí i její zcela neviditelná role během „pandemie“, kdy si všechno řešily jednotlivé státy a Unie mlčela jako hrob.

To, že Evropská unie slibuje nějaké peníze, ještě neznamená, že někdo nějaké dostane. Podívejte se třeba na Babiše, ten taky rozdává hlavně v médiích a řídí se heslem „slibem nezarmoutíš“. Kecy a realita jsou ovšem dost rozdílné věci.

Pokud EU Italům a Španělům žádné jejich siesty platit nebudou, jako že ta doba se rychle blíží, budou muset Španělé a Italové začít, stejně jako jiné evropské národy, přestat spoléhat na hloupé fondy, granty a dotace z kapes ostatních evropských daňových poplatníků, a začít konečně zase normálně pracovat. A chovat se slušně. To samozřejmě neplatí jen pro ně, ale pro celý pokřivený bruselský systém. A to není vůbec špatná zpráva.

Milan Vidlák